

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

คณะวิศวกรรมศาสตร์

การสอบกลางภาค ประจำภาคการศึกษาที่ 1

ประจำปีการศึกษา 2554

วันที่ 31 กรกฎาคม 2554

เวลา 0900 – 1200

วิชา 210-231 Principles of Electronics

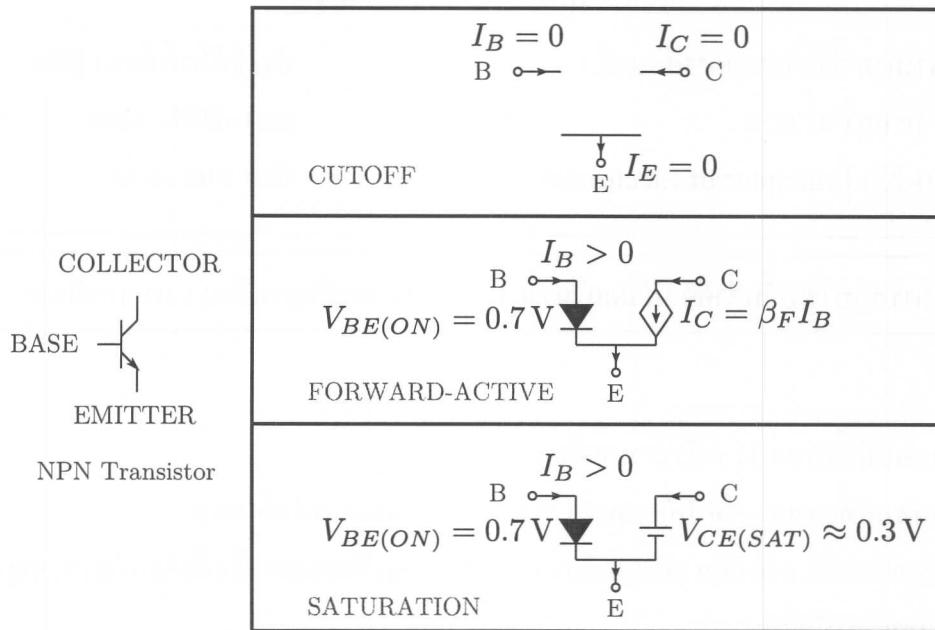
ห้อง S103 /S104

ทุจริตในการสอบ ไทยขึ้นต่ำคือ ปรับตกในรายวิชาที่ทุจริตและพักการเรียน 1 ภาคการศึกษา

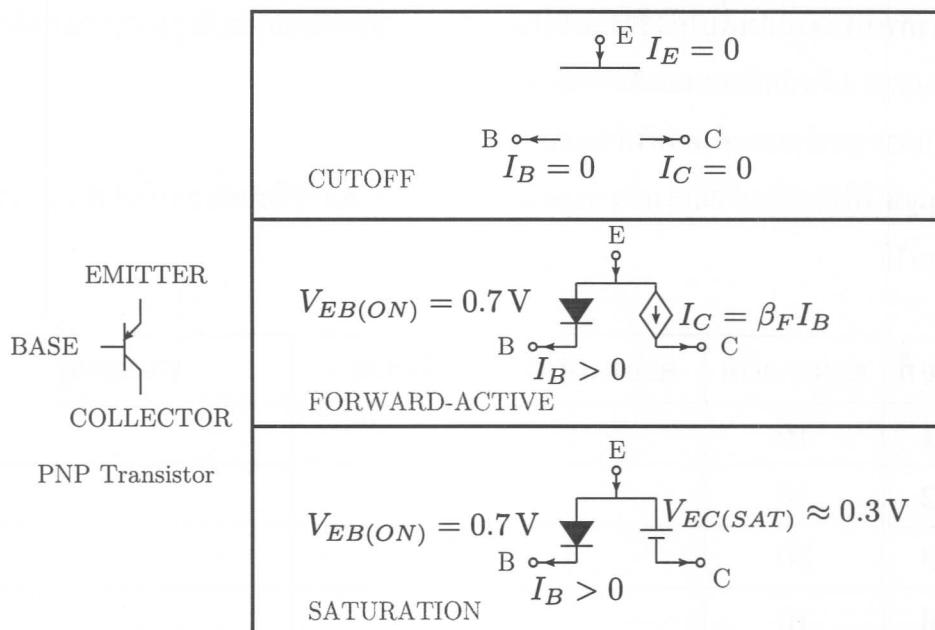
คำสั่ง

- ข้อสอบมีทั้งหมด 34 หน้า (รวมหน้าแรกนี้แล้ว)
- ข้อสอบมีทั้งหมด 6 ข้อ ให้ทำทุกข้อ มีเวลา 3 ชั่วโมงในการทำข้อสอบ
- กรุณาระบุชื่อ นามสกุล รหัสนักศึกษา และ Section ในแต่ละหน้าเพื่อป้องกันการสูญหายของคำตอบของนักศึกษา
- สามารถใช้ดินสอหรือปากกาในการเขียนคำตอบได้
- กรุณาระบุชื่อ นามสกุล รหัสนักศึกษา และ Section ในแต่ละหน้าเพื่อป้องกันการสูญหายของข้อสอบ ถ้าหากผู้ตรวจไม่สามารถอ่านวิธีทำ หรือ คำตอบได้อย่างแน่ชัด จะถือว่าทำผิด
- ถ้าหากคำตอบยาวเกินกว่าที่ว่างที่เว้นไว้ ให้เขียนคำตอบในด้านหลังกระดาษข้อสอบ ถ้าหากต้องการกระดาษทำเพิ่มให้ใช้กระดาษทอ แล้วส่งกระดาษทคอมากับข้อสอบพร้อมทั้งเขียนชื่อ นามสกุล รหัสนักศึกษา และข้อที่ตอบให้ชัดเจน
- กรุณาระบุหน่วยของคำตอบให้ชัดเจน
- อนุญาตให้นำเครื่องคิดเลข และ กระดาษบันทึกขนาด A4 ที่เขียนทั้ง 2 หน้าจำนวน 1 แผ่น เข้าห้องสอบได้

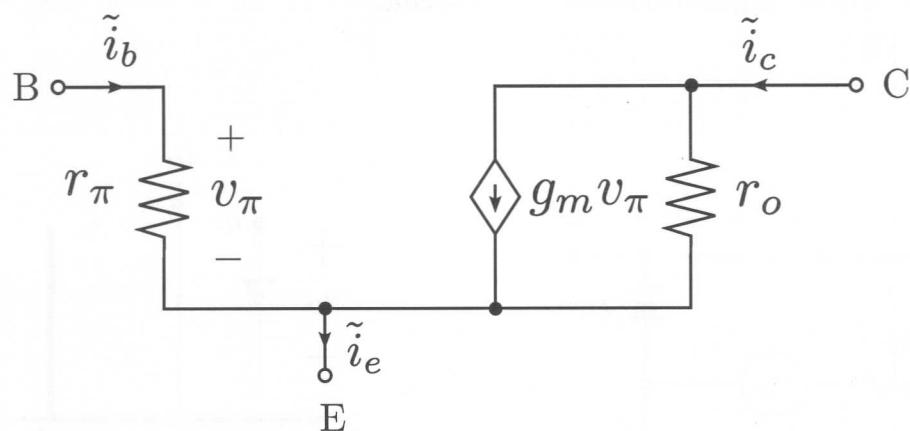
ข้อที่	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	ผู้ตรวจ	หมายเหตุ
1	10			
2	10			
3	30			
4	10			
5	30			
6	10			
รวม	100			

รูปที่ 1: Large signal circuit model for NPN transistor

รูปที่ 2: Large signal circuit model for PNP transistor

รูปที่ 3: Small signal circuit model for NPN and PNP transistors

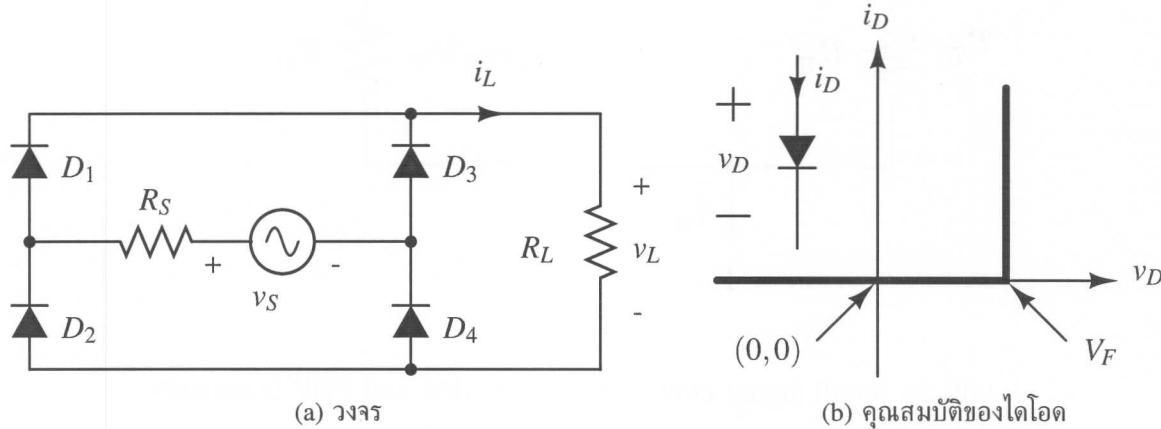
$$g_m = \frac{I_C}{V_T}$$

$$r_\pi = \frac{\beta_F}{g_m}$$

$$r_o = \frac{V_A}{I_C}$$

$$V_T = 25 \text{ mV}$$

(Q.1) รูปที่ 4 กำหนดให้แหล่งจ่ายแรงดัน $v_S = 5 \sin(2\pi t)$ V, $V_F = 0.5$ V, $R_S = 1\Omega$ และ $R_L = 3\Omega$

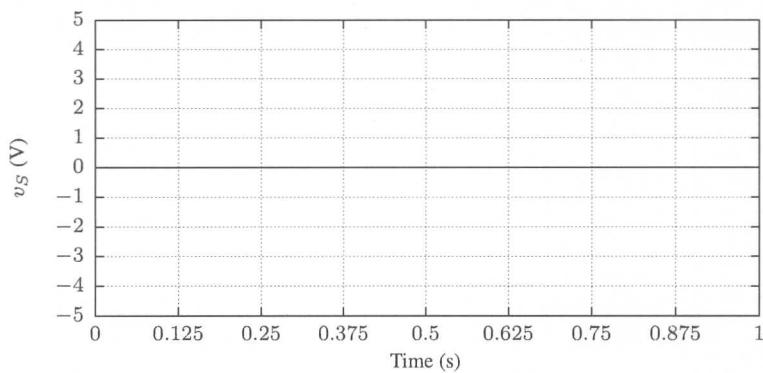

รูปที่ 4: วงจรสำหรับข้อ (Q.1)

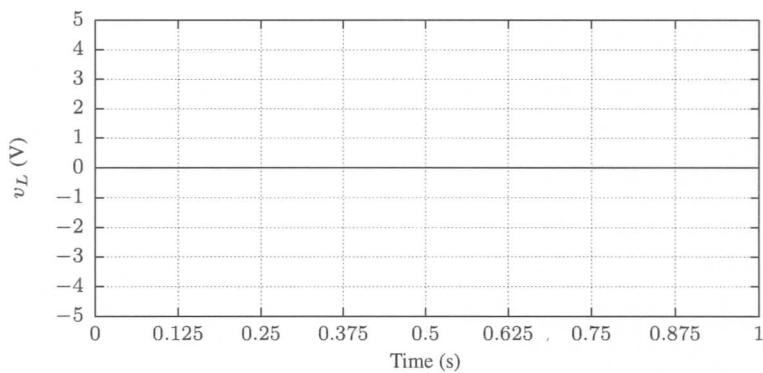
(a) คำนวณและหาดัชนี้ญาณความต่างคักย์ $v_S(t)$ และ $v_L(t)$

$v_L(t) =$

วาดรูปที่นี่

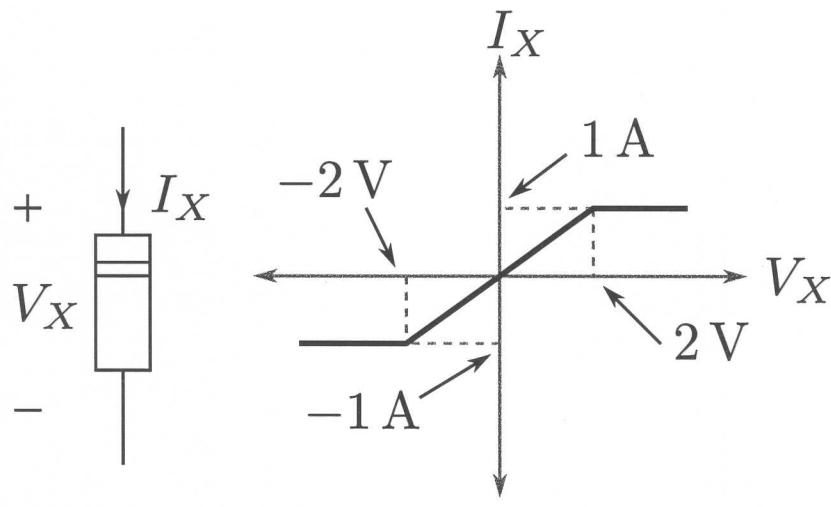

รูปที่ 5: สัญญาณ $v_S(t)$

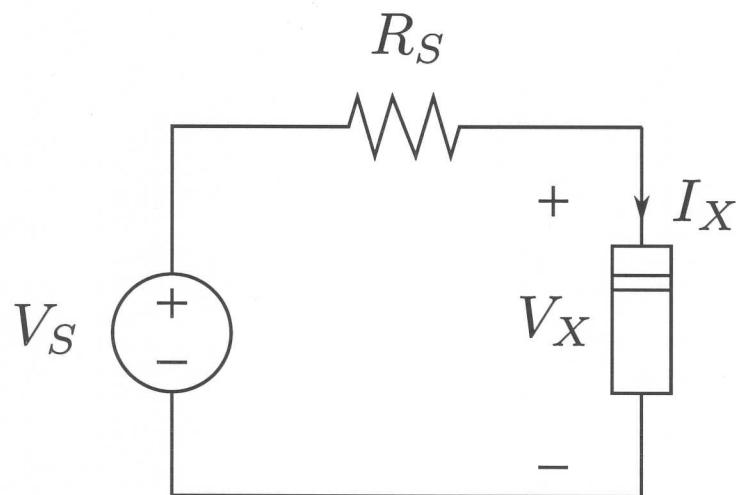

รูปที่ 6: สัญญาณ $v_L(t)$

(Q.2) สมมติว่าภาควิชาวิศวกรรมไฟฟ้าของ ม.สงขลานครินทร์ได้ผลิตอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ชิ้นใหม่ขึ้นมาใช้งาน โดยอุปกรณ์ดังกล่าวมีคุณสมบัติในรูปที่ 7a เมื่อนำอุปกรณ์นี้มาต่อ กับวงจรซึ่งแสดงให้เห็นในรูปที่ 7b

(a)

(b)

รูปที่ 7: วงจรสำหรับข้อ (Q.2)

(a) กำหนดให้ $V_S = 4 \text{ V}$ และ $R_S = 1 \Omega$ จงคำนวณค่าความต่างศักย์ V_X และกระแส I_X

$V_X =$

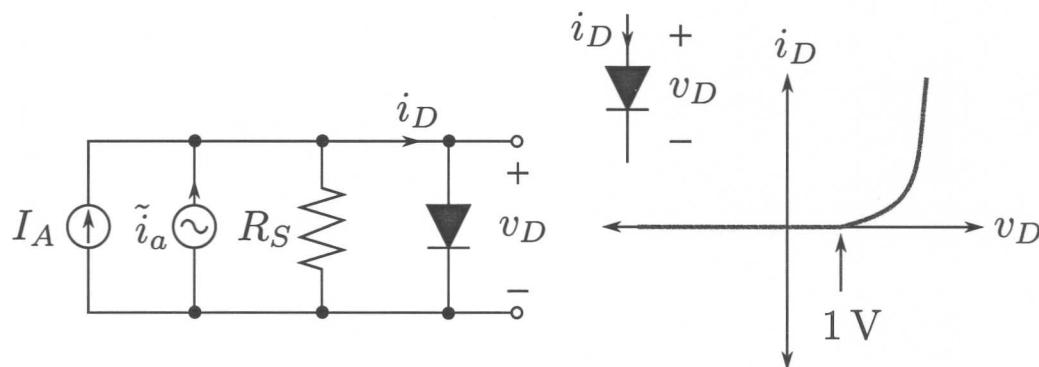
$I_X =$

(b) กำหนดให้ $V_S = 4 \text{ V}$ และ $R_S = 4 \Omega$ จงคำนวณค่าความต่างศักย์ V_X และกระแส I_X

$V_X =$

$I_X =$

(Q.3) รูปที่ 8 มีการใช้ diode ที่มีคุณสมบัติในรูป

รูปที่ 8: วงจร diode สำหรับข้อ (Q.3)

กระแสที่ไหลใน diode มีความสัมพันธ์กับความต่างศักย์ที่ต่อกลาง diode ดังนี้

$$i_D = \begin{cases} k(v_D - 1)^2 \text{ (A)} & ; \text{ถ้า } v_D \geq 1, \quad k = 1 \text{ A/V}^2 \\ 0 \text{ (A)} & ; \text{ถ้า } v_D < 1 \end{cases}$$

สัญญาณรวม $i_D = I_D + \tilde{i}_d$ และ $v_D = V_D + \tilde{v}_d$ โดย I_D กับ V_D เป็นสัญญาณกระแสตรง (DC) ส่วน $\tilde{i}_d$ กับ $\tilde{v}_d$ เป็นสัญญาณกระแสสลับ (AC) กำหนดให้แหล่งจ่ายกระแสตรง $I_A = 1 \text{ A}$ และตัวต้านทาน $R_S = 4 \Omega$

(a) คำนวณหา operating point ของ diode โดยการหาค่าความต่างศักย์ V_D และกระแส I_D

๑

$V_D =$

$I_D =$

(b) หากค่าความต้านทาน ac ของ diode r_d ที่ operating point ที่ได้ในตอน (a)

$$r_d =$$

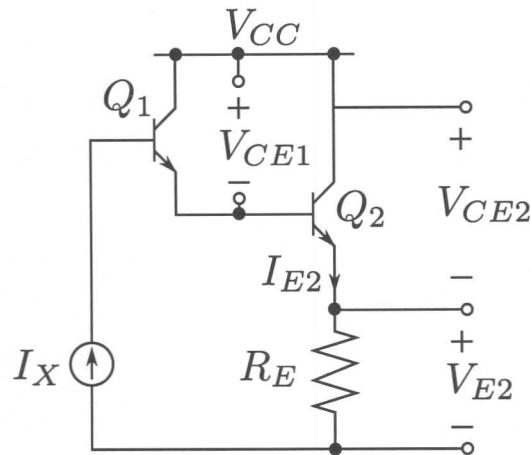
(c) วาดวงจร small signal circuit สำหรับสัญญาณ ac ของวงจรในข้อ (Q.3) นี้

วงจร small signal circuit สำหรับข้อ (Q.3)-(c)

(d) สมมติให้แหล่งจ่ายกระแสสัมบูรณ์ $\tilde{i}_a(t) = (1 \text{ mA}) \sin(2\pi t)$ คำนวณกระแส ac ที่ไหลเข้าสู่ diode $\tilde{i}_d(t)$

$\tilde{i}_d(t) =$

(Q.4) วงจรในรูปที่ 9 มี transistor ส่องตัว กำหนดให้แหล่งจ่ายแรงดัน $V_{CC} = 10\text{ V}$ ตัวต้านทาน $R_E = 2\text{ k}\Omega$ และแหล่งจ่ายกระแส DC $I_X = 1\mu\text{A}$ สำหรับ transistor Q_1 และ Q_2 มีข้อมูลต่อไปนี้ $\beta_F = 49$, $V_T = 25\text{ mV}$, $V_A = 100\text{ V}$

รูปที่ 9: วงจรสำหรับข้อ (Q.4)

(a) คำนวณค่าความต่างศักย์ V_{E2} และกระแส I_{E2}

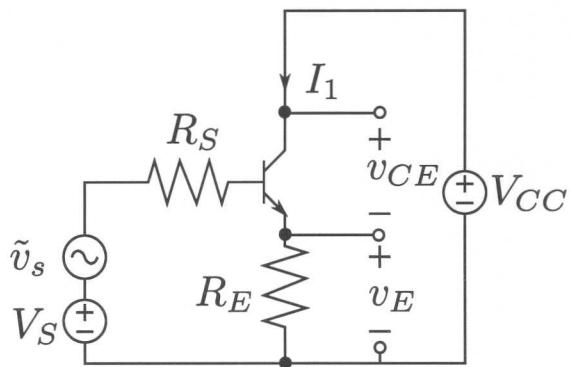
$V_{E2} =$ $I_{E2} =$

(b) คำนวณค่าความต่างห้าม V_{CE1} และ V_{CE2}

$V_{CE1} =$

$V_{CE2} =$

(Q.5) วงจรในรูปที่ 10 มีแหล่งจ่ายแรงดัน $V_{CC} = 10 \text{ V}$ ตัวต้านทาน $R_S = 100 \Omega$, $R_E = 2 \text{ k}\Omega$ เมื่อเอาเครื่องวัดกระแสไปวัดไฟที่จ่ายจาก V_{CC} พบร่วมกระแสไฟล์เท่ากับ $I_1 = 1 \text{ mA}$ สำหรับ transistor มีข้อมูลต่อไปนี้ $\beta_F = 100$, $V_T = 25 \text{ mV}$, $V_A = 100 \text{ V}$

รูปที่ 10: วงจรสำหรับข้อ (Q.5)

- (a) คำนวณค่าความต่างศักย์ V_S , V_E และ V_{CE} สำหรับสภาวะ DC (operating point)

ชื่อ-นามสกุล

รหัสนักศึกษา

Section

$V_S =$ $V_E =$ $V_{CE} =$

(b) วัดวงจร small signal สำหรับสัญญาณ AC ในกรอบที่เตรียมให้ พร้อมกับ

วงจร small signal สำหรับข้อ (Q.5)-(b)

(c) คำนวณค่า g_m , r_π , และ r_o

$$g_m =$$

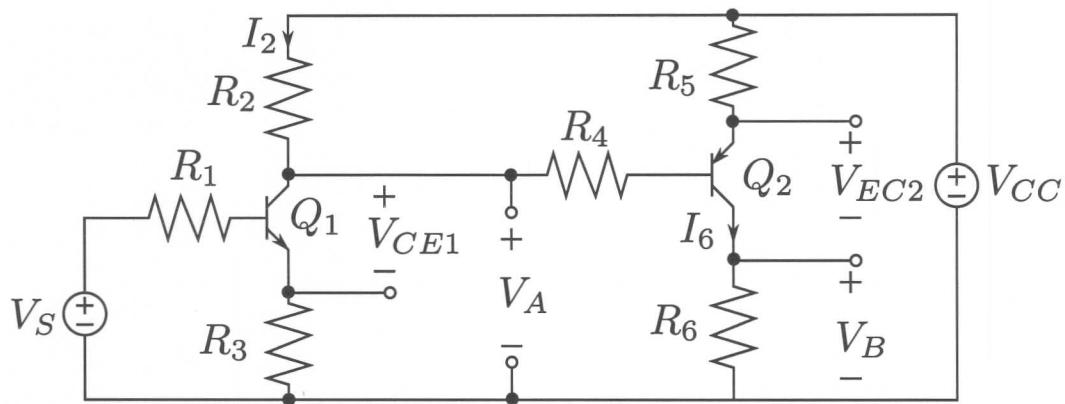
$$r_\pi =$$

$$r_o =$$

(d) หาอัตราส่วนระหว่างสัญญาณ AC $\tilde{v}_e$ กับ $\tilde{v}_s$ หรือ $a_v = \frac{\tilde{v}_e}{\tilde{v}_s}$

$$a_v = \frac{\tilde{v}_e}{\tilde{v}_s} =$$

(Q.6) วงจรในรูปที่ 11 มี transistor ส่องตัว Q_1 เป็น NPN transistor และ Q_2 เป็น PNP transistor กำหนดให้แหล่งจ่ายแรงดัน $V_{CC} = 10 \text{ V}$, $V_S = 1.3 \text{ V}$ ตัวต้านทาน $R_1 = 100 \Omega$, $R_2 = 2 \text{k}\Omega$, $R_3 = 500 \Omega$, $R_4 = 100 \Omega$, $R_5 = 500 \Omega$, $R_6 = 2 \text{k}\Omega$ สำหรับ transistor ทั้งสองตัว มีข้อมูลดังต่อไปนี้ $\beta_F = 100$, $V_T = 25 \text{ mV}$, $V_A = 100 \text{ V}$

รูปที่ 11: วงจรสำหรับข้อ (Q.6)

(a) คำนวณค่าความต่างศักย์ V_A , V_B , V_{CE1} และ V_{EC2} และกระแส I_2 และ I_6

ชื่อ-นามสกุล

รหัสนักศึกษา

Section

$$V_A =$$

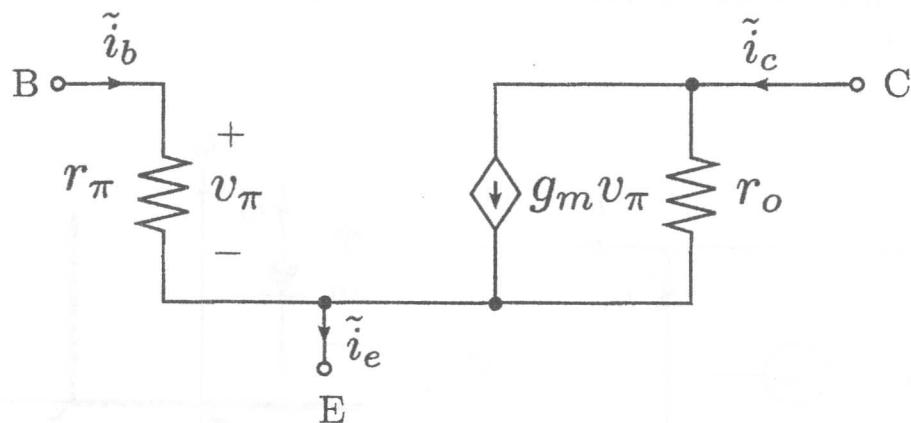
$$I_2 =$$

$$V_B =$$

$$I_6 =$$

$$V_{CE1} =$$

$$V_{EC2} =$$

รูปที่ 3: Small signal circuit model for NPN and PNP transistors

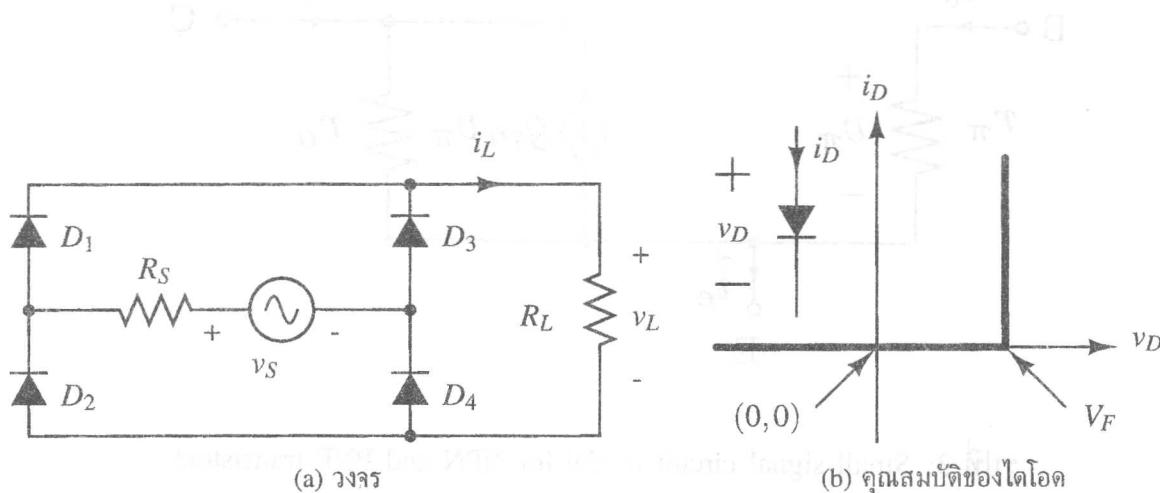
$$g_m = \frac{I_C}{V_T}$$

$$r_\pi = \frac{\beta_F}{g_m}$$

$$r_o = \frac{V_A}{I_C}$$

$$V_T = 25 \text{ mV}$$

(Q.1) รูปที่ 4 กำหนดให้แหล่งจ่ายแรงดัน $v_S = 5 \sin(2\pi t)$ V, $V_F = 0.5$ V, $R_S = 1\Omega$ และ $R_L = 3\Omega$

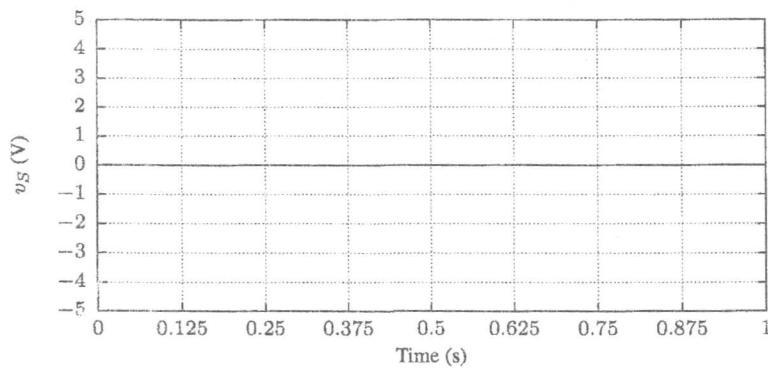
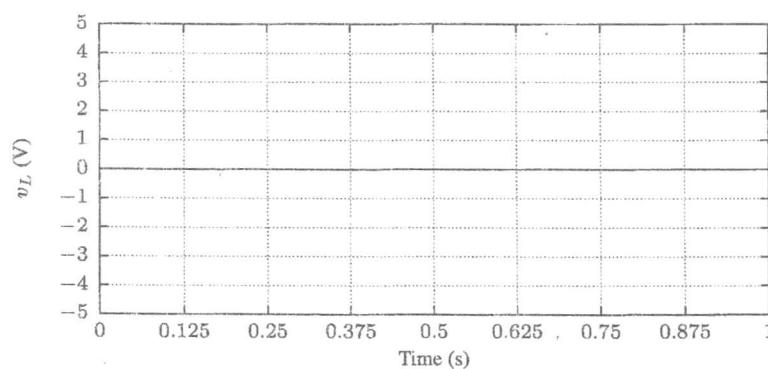

รูปที่ 4: วงจรสำหรับข้อ (Q.1)

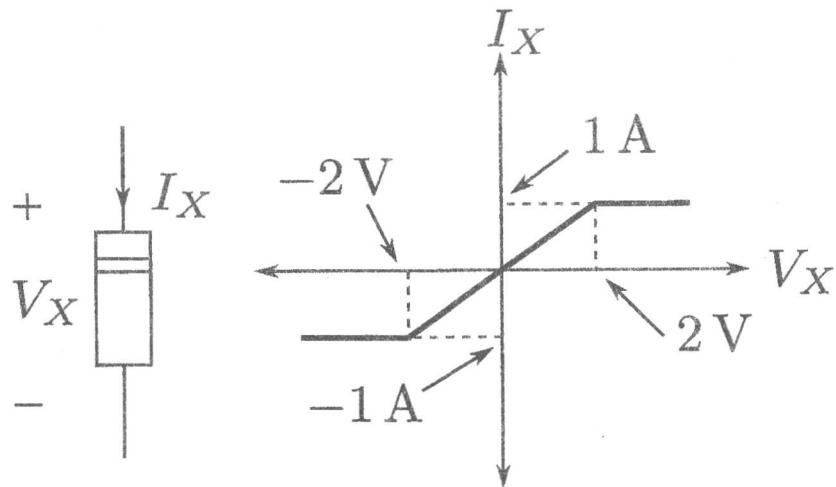
(a) คำนวณและวัดสัญญาณความต่างศักย์ $v_S(t)$ และ $v_L(t)$

$v_L(t) =$

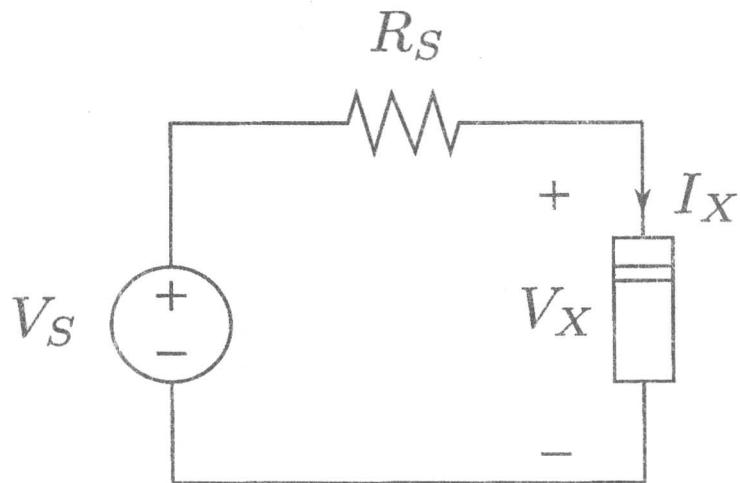
วัดกราฟที่ 2

รูปที่ 5: สัญญาณ $v_S(t)$ รูปที่ 6: สัญญาณ $v_L(t)$

(Q.2) สมมติว่าภาควิชาวิศวกรรมไฟฟ้าของ ม.สงขลานครินทร์ได้ผลิตอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ขึ้นใหม่ขึ้นมาใช้งาน โดยอุปกรณ์ดังกล่าวมีคุณสมบัติในรูปที่ 7a เมื่อนำอุปกรณ์นี้มาต่อ กับวงจรชี้แจงแสดงให้เห็นในรูปที่ 7b

(a)

(b)

รูปที่ 7: วงจรสำหรับข้อ (Q.2)

(a) กำหนดให้ $V_S = 4\text{ V}$ และ $R_S = 1\Omega$ จงคำนวณค่าความต่างศักย์ V_X และกระแส I_X

$V_X =$

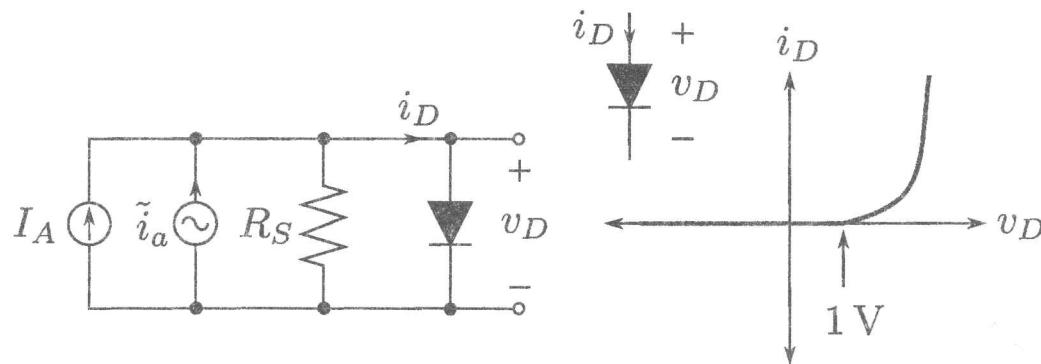
$I_X =$

(b) กำหนดให้ $V_S = 4 \text{ V}$ และ $R_S = 4 \Omega$ จงคำนวณค่าความต่างศักย์ V_X และกระแส I_X

$$V_X =$$

$$I_X =$$

(Q.3) รูปที่ 8 มีการใช้ diode ที่มีคุณสมบัติในรูป

รูปที่ 8: วงจร diode สำหรับข้อ (Q.3)

กระแสที่ไหลใน diode มีความสัมพันธ์กับความต่างศักย์ที่ตกคร่อม diode ดังนี้

$$i_D = \begin{cases} k(v_D - 1)^2 \text{ (A)} & ; \text{ถ้า } v_D \geq 1, \quad k = 1 \text{ A/V}^2 \\ 0 \text{ (A)} & ; \text{ถ้า } v_D < 1 \end{cases}$$

สัญญาณรวม $i_D = I_D + \tilde{i}_d$ และ $v_D = V_D + \tilde{v}_d$ โดย I_D กับ V_D เป็นสัญญาณกระแสตรง (DC) ส่วน $\tilde{i}_d$ กับ $\tilde{v}_d$ เป็นสัญญาณกระแสสลับ (AC) กำหนดให้แหล่งจ่ายกระแส $I_A = 1 \text{ A}$ และตัวต้านทาน $R_S = 4 \Omega$

(a) คำนวณหา operating point ของ diode โดยการหาค่าความต่างดัน V_D และกระแส I_D

$V_D =$ $I_D =$

(b) หาค่าความต้านทาน ac ของ diode r_d ที่ operating point ที่ได้ในตอน (a)

$$r_d =$$

(c) วาดวงจร small signal circuit สำหรับสัญญาณ ac ของวงจรในข้อ (Q.3) นี้

วงจร small signal circuit สำหรับข้อ (Q.3)-(c)